

Pokání

Čtení: Joel 2,12-17

Text: Joel 2,12-13

Písně: 33, 370, 500, 406, 485

Milí bratři a milé sestry!

Poslední dobou se stále více a více zaobírám myšlenkami a tématy, které se přímo týkají mne, lidí blízkých v mém okolí i lidí všude kolem. Kupříkladu proč se lidé chovají tak a tak, a já si myslím, že by se měli chovat jinak. Proč na nějakou situaci reagujeme tak odlišným způsobem a každý vidí tu samou událost jinýma očima. Jsme tady všichni členy evangelické církve konkrétního sboru. Při večeři Páně stojíme všichni v kruhu kolem stolu Páně a moc se kolem sebe nedíváme, spíše hledíme před sebe do země a čekáme, až na nás přijde řada. Vypadáme nějak zkroušeně, myslíme si, že se tváříme přeci velice zbožně a přímo úměrně tomu aktu, kterého se právě účastníme. Vůbec na nás není patrná radost, proč se neusmíváme a proč se bojíme sousedovi podívat do očí. Vždyť jsme přeci účastni veliké věci. Přicházíme přeci ke Kristu jako hříšníci a dostává se nám odpuštění, vždyť přeci odcházíme s tím, že naše provinění jsou nám odňata a že již se nám nebudou připomínat. To je přeci radostná událost, tak proč odcházíme se svěšenou hlavou a útrpným výrazem ve tváři? Nebo připomenu jinou událost, nedávnou. Byla přímá volba muže na hrad. Všem kandidátům šlo nejen o hlasy voličů, ale také a především o dobro této země. Každý říkal, jak moc mu záleží na tom, aby naše země vzkvétala a lidé v této zemi se měli dobře, žili spokojeně své životy a své děti mohli vychovávat ve svobodné společnosti. Všem šlo o tutéž dobrou věc a přeci se národ rozdělil do dvou nesmiřitelných táborů, v mnoha rodinách si nemohli přijít na jméno, byly vyhloubeny hluboké příkopy, které se jen tak jednoduše zase nezasybou. Jak je to jen možné, že se to takto děje? Evangelista Lukáš zapsal toto Ježíšovo slovo: **„Povstane národ proti národu a království proti království, budou veliká zemětřesení a v mnohých krajinách hlad a mor, hrůzy a veliká znamení z nebes.... Zradí**

vás i vaše rodiče, bratři, příbuzní a přátelé a někteří z vás budou zabyti. A všichni vás budou nenávidět pro mé jméno.“L21,10-17

Prorok Joel patří mezi tzv. malé proroky. Těch je v Bibli dvanáct. Joel se liší od většiny prorockých knih tím, že nemá přesné historické určení, zařazení podle izraelských a judských králů. Jeho prorocká slova jsou nadčasová. Míří do našich řad zcela neomylně dnes i kdykoli jindy v naší historii. Jsou to prorocká slova nanejvýš aktuální a nanejvíc potřebná. Slova: **„Navraťte se ke mně celým svým srdcem, v postu, s pláčem a žalem. Roztrhněte své srdce,..,navraťte se k Hospodinu, svému Bohu.“** Roztrhnout své srdce znamená skoncovat se svou lidskou zvráceností. **Pokání**, tzn. Obrat. Odvrátit se od špatného a navrátit se do Boží náruče. Pokání není jen zkroušenost, pláč, žal, sebeobviňování. Vždyť většinou k tomu dojdeme až teprve tehdy, když se nám naše zlovolné a hříšné jednání vymstí. Pokání není jen nějaká formalita podle předem daných pravidel. Pokání je důsledný a bytostný obrat, přiznání vin a plné přilnutí k Bohu jako jedinému našemu útočišti. Je tedy nutné se znovu a znovu obracet a znovu se navracet. Martin Luther přibil na vrata Witmberského kostela svých 95 tezí. A víte, jak zněla ta první? Stálo tam: **„Pokání musíme činit každý den!“** Pokání není jen nějaký skutek, který je potřeba udělat, aby byl splněn. Není to něco, co jsme jednou provždy zažili a máme to za sebou. Je to neustálý návrat, nestále se musíme obracet – musíme činit pokání každý den, neustále. Hřích není jen to, co se nesmí. Máme strach, že dojdeme u lidí k odsouzení a nakonec i u Boha. Svým životem nestále klopýtáme, hřích se nám ustavičně lepí na paty, zabředáváme do něj neustále. A snad ještě horší je to, že svým hříchem ubližujeme druhým, svým blízkým, svému sousedovi a rozsíváme zlo do srdcí, vršíme hněv a jako virus se to šíří všude bez omezení. A nakonec na tom všem je nejhorší, že nás hřích odlučuje od Hospodina a stavíme se proti němu. Už to není náš Otec, ale je to náš nepřítel, vzpíráme se mu, nechce se nám ho už poslouchat, vždyť máme svůj rozum a svůj cit. Raději dáme na své pocity. Jak bylo tomu pyšnému synu, který odešel z domu. Jak pyšně a vyzývavě dal najevo, že už otce nepotřebuje. A potom jak mu bylo zle, když procitl a poznal, že je sám na světě, bez

domova, bez vlídného slova, bez možnosti bezpečného úkrytu. Bez jediné duše, které na něm záleží.

Není snadné obrátit list nad tím, co člověk udělá. Jak těžko se špatný skutek vymazává z paměti, kde zůstává i natrvalo uložen a je vyvolán kdykoliv a nečekaně k velké bolesti srdce. Nic si nepamatujeme tak dlouho, jako hříchy těch druhých. Jak se mu hned vpálí Kainovo znamení. Jak se o něm hned šíří, že ten a ten udělal tomu to a to. Skoro by se dalo říci, že mezi lidmi není odpuštění. A tam kde není odpuštění, není možné začít znovu. Ovšem před samotným Hospodinem to možné je. A že to před Hospodinem jde není vůbec samozřejmost. Když si otevřeme text Českého vyznání z roku 1575 až 1608, tak se tam dočteme: „ **O pokání smýšlíme a vyznáváme, že ti, kdo po přijetí křtu svatého padli a zhřešili, mohou zase dojít hříchů odpuštění, kteréhokoliv času by se k Pánu Bohu skrze milost jeho v pravém pokání navrátili. A vyznáváme, že církev takové kající křesťany rozhřešovati a ve společnost svatých přijímati má.**“ (čl.16,odst.1) Marnotratný syn se může opět navrátit do milující náruče svého otce. Neboť tento syn byl ztracen a je opět nalezen. „**Bůh nemá zalíbení ve smrti toho, jenž umírá. Obráťte se tedy a živi buďte.**“ (Ezech.18,23)

Jediná možnost, jak překonat všechno zlé co se nám stalo, co jsme druhým učinili, je to, že se musíme navrátit k Hospodinu. Joel to říká naprosto jasnou řečí: „**navraťte se ke mně celým svým srdcem, navraťte se k Hospodinu, svému Bohu, neboť je milostivý a plný slitování.**“ Ve středověku až do dnešních dnů je mylně chápána zpověď hříchů. Stala se z ní jakási povinnost. Místo toho, aby se hříšník obrátil k samotnému Bohu, obrací se ke svému knězi a čeká od něj rozhřešení. Není tu Bůh, ale stojí tu kněz a ten má moc odejmout od tebe hřích, který jsi ve zpovědnici vyznal. Hříšník se tzv. svatou zpovědí stává rukojmím a celý kněžský klér má obrovskou moc nad lidským svědomím. To pochopil Jan Hus, když se začalo kupčit s odpuštěním a jeho kázání probouzelo a navracelo hříšníky nikoli do lůna církve svaté, ale k samotnému Bohu. Představte si, jak by dopadl ten marnotratný syn, kdyby byl cele odkázán na svého neomylného a ve všem spravedlivého bratra. Vždyť on zastává názor, že ten, kdo se provinil, tak není hoden, aby pobýval s otcem pod jednou střechou.

Bud' Bohu sláva, že nemusíme k Bohu nějakými oklikami přes spravedlivé a zároveň nemilosrdné lidi a že můžeme přímo k němu.

Naše pokání se má konat v postu. To je ten správný způsob našeho návratu k samotnému Bohu. A je to ten nejpříhodnější čas právě teď v době, kterou prožíváme před Velikonocemi. Půst by měl být prostředek k tomu duchovnímu soustředění, k tomu důležitému rozhodnutí. Půst není to, čím bychom se měli chlubit, není to žádný zásluhový čin. Návrat k Bohu je čistě osobní záležitost, je to mezi člověkem a Bohem. Půst se pak také stává osobní záležitostí, není zde místa pro davové předvádění. Čtyřiceti denní Ježíšův půst, jak jej uvádějí evangelisté, nám může připomínat vyprávění, jak Mojžíš na hoře Sinaj čtyřicet dní nejedl a nepil, aby se připravil na Boží zjevení. Ježíšův půst se koná až po přijetí Božího zjevení. Půst je Ježíšovi příležitostí, aby osvědčil ve křtu propůjčenou mesiášskou moc, která bude ztvrzena smrtí na kříži a zmrtvýchvstáním. Ježíšův půst není znakem asketického chování. Ježíš se připravuje na svůj nejdůležitější úkol, který je mu svěřen. Přijme a vykoná oběť za nás všechny hříšné. Už se nemusí zabíjet beránek a jeho krví mazat veřejně dveří na znamení odpuštění hříchů. Sám Ježíš Kristus Boží beránek je ten, který z nás snímá všechny naše hříchy, všechny naše provinění. Tady přeci nejde o to, jestli máme či nemáme jíst maso. Tady jde přeci o naši záchranu, o náš návrat k Bohu. **„Nyní tedy – je výrok Hospodinův – navraťte se ke mně celým svým srdce, s postem, s pláčem a žalem. Roztrhněte své srdce, nejen oděv, navraťte se k Hospodinu, svému Bohu, neboť je milostivý a plný slitování, shovívavý a nesmírně milosrdný.“**

Amen